

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Volja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Ne delamo si prav nobenih skrbi!

ODGOVOR ODGOVORU »VOLKSSTIMME«.

Naš apel na delavstvo Maribora in obmejne ozemlja je, kakor smo vnaprej pričakovali, vzbudil negotovanje gospodov okoli »Volksstimme«, ki bi nam v svojem članku »Macht euch nur keine Sorgen!« v številki od 13. t. m. radi dokazali, da med našim delavstvom ni ljudi, ki bi simpatizirali s Hitlerjem, kakor tudi, da je bil naš apel napisan z neiskrenimi, zahrbtnimi nameni. Oboje seveda ni točno. Ne vemo, ali so gg. okoli »Volksstimme« edini tujci v Mariboru in res še ne vejo, da jim nekateri dosedanj »marksisti« uhajajo k Hitlerju, ali pa bi to dejstvo radi prikrili, ker jim je neprijetno? Dejstvo je, da so bili naše navedbe točne in da smo prejeli prve informacije o tem prav iz vrst odličnih mariborskih marksistov. In to uhanje je celo večje kakor se zdi, dasi dosti vemo, da med Hitlerjevimi simpatizerji niso morda voditelji, so pa dosedanj vsaj formalno k socialni demokraciji se prištevali delavci in njihovi otroci! Celo po zadnji proslavi obletnice Marxove smrti je neki opiti delavec v nekem javnem lokalu klical »Heil Hitler!«

Vsega tega si torej mi nismo izmislili, kakor tudi nismo napisali našega članka iz nobenih neiskrenih ali zahrbtnih namenov. To je razvidno že iz tona članka, ki se nikjer ne postavlja proti našemu marksizmu. Nasprotno, molčali smo doslej in se nismo dotikali niti raznih nezdružljivih pojavov, ki bi bili zaslužili javno grajo. Sploh naj se naši marksisti zahvalijo toleranci naših javnosti in oblasti, da so deležni privilegijev, ki jih nima nobena od bivših razpuščenih strank. Hoteli smo opozoriti le na dolžnosti, ki jih imajo tudi marksisti našega naroda in države, če hočemo, da jih bomo k našemu narodu stekli. To pa je bilo v njihovem kakor v našem interesu. Popolnoma napačno je tudi podtikanje, da hočemo isto, kar je storil Hitler v Nemčiji: zatreti delavskega tiska. Ne, nasprotno, mi celo želimo, da se ta tisk razvija, toda biti mora pisan v našem jeziku, ker je namenjen našemu delavstvu.

Prav dobro tudi vemo, da izhaja v Mariboru poleg »Volksstimme« še »Delavska Politika«, ne moremo pa razumeti, komu in za koga se izdaja nemški delavski list? Ker imata »Delavska Politika« in »Volksstimme« isti obseg in izhajata oba dvakrat na teden, bi

iz tega sledilo, da je v Mariboru in na bivšem Spodnjem Štajerskem vsaj toliko nemških delavcev, kakor je slovenskih. Le radi bi vedeli, kje so ti nemški delavci, radi bi vedeli kdo so in koliko jih je, ki ne razumejo slovenskega jezika? V spiskih ljudskih štetij in drugih prijav jih ne najdemo prav nikjer. Ostajajo torej le nemščurji, ki razumejo slovensko, pa jim je nemščina ljubša. Če pa je dejstvo tako, potem podpirajo naši marksisti z izdajanjem nemškega lista namerno nemškutarijo med našim delavstvom, in to kljub temu, da imajo s tem nepotrebne dvojne stroške, stroške za slovensko in nemško glasilo. Poslednje bi se lahko vse lepše razvil, če bi nemško ne bi delalo nepotrebne konkurence.

Naši marksisti izdajajo torej »Volksstimme« za peščico Nemcev in nekaj desetim nemčurjev med našim delavstvom, celovški nemški sodrugi pa ne izdajajo za koroško slovensko marksistično delavstvo na Koroškem nobenega slovenskega glasila, dasi jih je na tisoče! Mar tako glasilo na Koroškem ne bi bilo potrebno? Mar koroški slovenski delavci ne zaslužijo, da bi slišali nauk svoje stranke v svojem maternem jeziku? Pa tudi v Gradcu in na avstrijskem Štajerskem je dosti več slovenskih delavcev, kakor je nemških v Sloveniji. Kljub temu tudi tam ni zanje nobenega slovenskega glasila!

Nikar pa naj se gg. okoli »Volksstimme« ne motijo, da smo le proti nepotrebnemu nemškemu listu za delavce, temveč smatramo, da nekaj stotin naših Nemcev sploh ne rabi nobenega drugega lista razen glasila svoje manjšine. Na Češkoslovaškem se smatra narodna manjšina šele tedaj za manjšino, če šteje vsaj 20% prebivalstva. Pri nas teh 20% ni; da, pravili Nemcev ni niti v Mariboru 10%, kaj šele na deželi, kjer jih lahko na prste seštejemo. Vse ostalo je nemškutarija, zbegana še iz časov Avstrije. Taka reznata manjšina torej res ne rabi posebnih glasil. Sicer pa, gospodje, mi si ne delamo prav nobenih skrbi, ker se zavedamo, da živimo v svoji slovenski državi in vemo, da so časi, ko je bilo vzdrževanje nemškutarije prinas mogoče, dnevi le šteti! Zato vemo, da tudi s »Volksstimme« polemika ne bo več dolgo potrebna. Časi so se temeljito spremenili in za nami so močnejše sile.

Ogromna večina za francoski proračun

SIJAJNA MANIFESTACIJA SOLIDARNOSTI IN ZRELOSTI FRANCO-SKEGA NARODA. GLASOVALI SO ZA PRORAČUN TUDI SOCIALISTI

PARIZ, 14. aprila. Francoski državni proračun za tekoče leto je bil po celonočni seji davi ob 6. uri s 514 proti 67 glasovom v prvem čitanju načelno sprejet. Takoj nato je bilo zaslanje zbornice odloženo do 16. maja. — Francoski proračun izkazuje 50.002.025.000 frankov izdatkov in 45.914.900.000 frankov dohodkov. Deficit znaša torej 4.177.125.000 frankov. Veliko večino za sprejem proračuna so omogočili socialisti, ki niso odrekli nasprotno svoji dosednji praksi, svoje pomoči vladi. Slicen primer so storili socialisti tudi pri sprejemanju državnega proračuna leta 1925., a pozele nič več. Bilo pa je sedaj tudi pravič, da socialistično parlamentarno predstavništvo glede svojega koraka ni vprašalo strankinega vodstva in je na svojo roko glasovalo za proračun Daladierjevega kabineta. Razpoloženje za to je pripravil sam ministrski

predsednik Daladier, ki je v svojem včerajšnjem govoru o nujnosti odobritve vojnega proračuna prepričal vse socialistične poslance o napetosti med narodnega položaja.

PAPENOVE FRAZE.

RIM, 14. aprila. Agencija »Stefani« poroča: Nemški državni podkancelar von Papen je sprejel včeraj zastopnike italijanskega tiska in jim sporočil, da ima njegov obisk v Italiji popolnoma »zaseben« značaj. Samo ob sebi razumljivo so bila obravnavana v njegovih razgovorih z Mussolinijem tudi ona vprašanja, ki interesirajo obe velesili. Papen je izjavil, da Nemčija iskreno pozdravlja Mussolinijev načrt o ustvaritvi direktorija štirih velesil in bo podpirala to idejo, ki more edina ohraniti svetovni mir, do njenega končnega uresničenja »vsemi svojimi silami«.

Konec Hitlerjevih sanj o Veliki Nemčiji

PRAVO OZADJE RIMSKIH SESTANKOV. — MUSSOLINI JE IZRABIL DOLLFUSSA KOT OROŽJE PROTI ANSCHLUSSU. TUDI REVIZIJA MEJA V EVROPI JE SPLAVALA PO VODI. PREORIENTACIJA LAŠKE POLITIKE.

RIM, 14. aprila. Polagoma se razjasnjuje ozadje, ki je privedlo do sestankov med nemškimi, avstrijskimi in italijanskimi državniki v Rimu. V poučenih krogih se potrjuje že prej večkrat omenjena domneva, da se cilj italijanskega fašizma in nemškega narodnega socializma ne krijejo popolnoma, temveč obstajajo med njima celo velika nesoglasja. Največje neso glasje je vsekakor vprašanje Avstrije. Namen Hitlerja in njegovih posnemovalcev v Avstriji, tamkajšnjih narodnih socialistov, je bil izvesti po revoluciji v Nemčiji popolno priključitev Avstrije. Dasi fašistična Italija podpira Hitlerja in njegova stremjenja, priključitve vendar ne more dovoliti in je zato pozvala sedaj v Rim nemške državnike in avstrijskega kancelarja dr. Dollfussa. Dollfussova naloga je bila v prvi vrsti podkropiti italijanska stremjenja proti priključitvi Avstrije. Dollfuss, ki je kot eksponent krščanskih socialcev in Heimwehra glavni pobornik za ohranitev avstrijske samostojnosti, je postal ta-

ko orožje Mussolinija proti Hitlerjevemu Nemčiji.

Vse kaže, da se je Mussoliniju posrečilo prepričati Nemčijo, da je v interesu položaja, da se vsaka misel na priključitev Avstrije opusti. To sledi tudi že iz Mussolinijevega govora na banketu, ki je bil prirejen rimskim gostom, na katerem je nazdravil bodočnosti Avstrije. S tem se je nenadoma razblinil Hitlerjev sen o ustanovitvi Velike Nemčije, ki bi segala od Baltika do Brennerja in Karavank. Vse pa kaže, da je splavala po vodi tudi še zadnja nada na kakršnokoli revizijo sedanjih meja v Evropi. Predlog o ustanovitvi direktorija štirih velesil je doživel take spremembe, da je iz njega nastalo nekaj popolnoma drugega, kakor si je Mussolini želel. Italijanska diplomacija je s tem doživela nov poraz in se njeno umikanje že jasno opaža. Preorientacija je nujno potrebna, in zdi se, da je tudi ta zadeva predmet sedanjih rimskih posredovanj.

Zmaga male antante in Poljske v Washingtonu

NA SESTANEK JE POVABLJENIH 44 DRŽAV. ZANIMIVI KOMENTARJI ROMUNSKEGA TISKA.

WASHINGTON, 14. aprila. Državni departman je povabil vse države, ki imajo diplomatske zastopnike v Washingtonu, da sodelujejo pri razgovorih in pogajanjih o vprašanjih, ki bodo na dnevnem redu svetovne gospodarske konference, kakor tudi o problemu razorožitve. To povabilo zadeva 44 držav, in sicer po intervenciji male antante in Poljske, ki sta zamerili, da nista bili povabljeni na washingtonsko konferenco. Kanada in Brazilija sta že sporočili, da bo sta poslali svoje predstavnike v Washington. Isto je izjavila že tudi Mehika. Senator Borah, ki se že več let bori za oficijelno priznanje Rusije po Združenih državah, je podal izjavo, v kateri zahteva, da se mora povabiti v Washington tudi Sovjetska Unija. Borah pravi, da ni mogoče izdelati brez sodelovanja Rusije nobenega svetovnega gospodarskega programa in ni mogoče brez te države, ki zavzema polovico površine kulturnega sveta, vzpostaviti nobenega trajnega mira. Vabilo h konferenci je

prejela tudi jugoslovanska vlada, ki je določila za svojega delegata na washingtonski svetovni gospodarski konferenci svojega washingtonskega poslanika dr. Leonida Pitamica.

BUKAREŠTA, 14. aprila. Romunski tisk komentira washingtonsko poročilo agencije »Havas«, da je bila povabljena k preliminarim razgovorom o svetovni gospodarski konferenci s strani ameriške vlade tudi mala antanta, na najpovoljnejši način. »Lupta« podčrtava mimo drugega tudi svetovnopolično važnost tega povabila. »Adeverul« piše odkrito, da nudi povabilo ameriške vlade jasen dokaz, da je smatrali Mussolinijev načrt o ustvaritvi direktorija štirih velesil kot pokopanega. Za svoje omalovaževanje male antante je prejel Mussolini iz Washingtona edini pravi odgovor: povabilo od njega tako zaničevane male antante k sodelovanju pri pripravljanih razgovorih za bodočo svetovno gospodarsko konferenco.

Stahlhelm za Hitlerja

BERLIN, 14. aprila. Podzemeljska borba med Hitlerjem in Stahlhelmom se nadaljuje in bo, po sedanjih znakih sodeč, Hitler tudi polagoma, toda gotovo zmagal. Kakor poroča »Lokal Anzeiger«, je vodstvo Stahlhelma pristalo na to, da sprejme hitlerjevski klinčasti križ kot svoj zunanji simbol, toda le pod pogojem, da ga bodo nosili stahlhelmovci na črno-belo-rdeči vrvi in da ne bo namestnik prvega voditelja Stahlhelma narodni socialist. Nasprotno pa stoji vse organizacije Stahlhelma v srednji Nemčiji tesno na Hitlerjevi strani. Voditelj Stahlhelma v Halle, stotnik Jütt, je na glavnem letnem zborovanju svoje organizacije izjavil, da je nemogoča skupna borba brez skupnega vodstva. Zaradi tega

pa priznava ves srednjenemški Stahlhelm brez vsake omejitve Hitlerjevo vodstvo.

ROMUNI PROTI MUSSOLINIJU.

BUKAREŠTA, 14. aprila. »Lupta« piše v svojem uvodniku o Mussolinijevem načrtu o ustanovitvi direktorija štirih velesil, pri čemur naglašja, da mora uresničenje te ideje italijanskega ministrskega predsednika neizogibno izzvati izbruh nove vojne. Pristaši in borci za ta Mussolinijev načrt so na najboljši poti, da izovejo napram sebi sovraštvo vsega človeštva, ki si še želi miru.

ZLATO SE VRAČA V AMERIKO.

NEWYORK, 12. aprila. Federal Reserve Bank sporoča, da se je vrnilo iz tujine v Združene države za 7.997.300 dolarjev zlata.

Dnevne vesti

Proračun mariborske mestne občine

Proračun po potrditvi. Razlika od lanskega in spremembe sestave.

Te dni je prejelo mariborsko mestno načelstvo iz Beograda odlok finančnega ministrstva, s katerim se potrjuje mariborski mestni proračun za leto 1933. Z ozirom na to dejstvo je povabil mariborski mestni župan g. dr. Lipold včeraj popoldne k sebi mariborske novinarje in jim podal izčrpno poročilo o izdelavi in potrditvi občinskega proračuna.

Letošnji mariborski občinski proračun je izdeloval najprej na šestih sejah ožji finančni odbor, v katerem so bili gg. podžupan Golouh, finančni referent Saboty, inž. Dračar in Peric, na kar ga je na štiri sejah proučil in izpopolnil finančni odsek, končno pa je bil proračun sprejet na proračunski seji mariborskega občinskega sveta dne 21. januarja t. l. z 29 glasovi, proti ni glasoval nihče, 4 občinski svetniki pa so se vzdržali glasovanja. Proračun je bil tedaj odobren v višini 23.286.653 Din, lanski proračun pa je znašal 17.428.719 Din. Ta presežek napram lanskemu letu pa je le knjižnega značaja, ker je letošnji proračun sestavljen iz drugačnih vidikov, kakor lanski. Že lani je bilo sklenjeno, da se iz rednega proračuna izločijo vse one občinske ustanove, ki imajo gospodarski značaj. To se je tudi zgodilo in so bile vse one ustanove združene v enotni organizaciji pod imenom »Mestna podjetja«. V rednem proračunu je ostalo le vse ono, kar upravlja neposredno mestno načelstvo in ki ne potrebuje izrazite birokratične uprave, temveč se vodi po zdravih načelih dobrega zasebnega podjetja. V proračunu so bila izkazana oziroma prevedena tudi vsa posojila in njihove anuitete. Mestna podjetja so bila za te zneske obremenjena, na drugi strani pa se zopet nekaj vsi dohodki teh podjetij. V tem je tudi razložitev prej omenjenega proračunskega presežka 6 milijonov Din napram lanskemu proračunu. Dočim odpada na anuitete 4 milijone 500.000 Din, gre ostale 1.500.000 Din nadaljne razlike na račun mestnega vodovoda. Faktičnega zvišanja izdatkov v letošnjem proračunu torej ni.

Davčna obremenitev mariborskega prebivalstva je bila letos izdatno znižana. Opuščen je bil odlozorni kuluk, ki je v prejšnjih proračunih obremenjeval zlasti male ljudi z zneskom 500.000 Din. V pro-

računu pa so bile znižane tudi razne druge postavke. Med nove izdatke je bil vnešen znesek 300.000 Din, ki ga mora mestna občina prispevati kot polovico vzdrževalnih stroškov po določenih zakonih o cestah za vzdrževanje državnega mostu čez Dravo. Mimo tega je predvidenih 230.000 Din za regulacijo Pobrežke ceste, ki bo izvedena še letos. Proračun je bil predložen preko banske uprave v Ljubljani finančnemu ministrstvu v Beogradu s predlogom, da bi se naj pobirale nevišane občinske doklade v izmeri 45 odstotkov na državne neposredne davke. Po navodilih finančnega ministrstva je mestna občina osvojila v svojem gospodarstvu sistem skrajnega štedenja, ki pa seveda ne gre tako daleč, da bi bilo v škodo občinskih in splošnih interesov mariborskega prebivalstva. Proračun je finančno ministrstvo odobrilo z odlokom dne 25. marca t. l. v celoti, izvzemši postavko fonda za nepredvidene izdatke, ki je bila znižana od 200 tisoč na 150 tisoč Din. Občinski proračun izkazuje torej sedaj 23.286.653 Din. Formalno je bil iz predloga črtan izredni proračun okrog 25 milijonov Din, ki gre na račun kaldrminskega fonda. Iz tega proračuna, katerega program je že odobrilo finančno ministrstvo, je bila zgrajena carinska pošta, ki je že pod streho in v kateri se zadnja dela nadaljujejo, izvedeno pa bo tudi tlačenje raznih cest in ulic. V drugi del programa spada zgradba carinarnice in carinskih skladišč, na kar pa bo še treba nekoliko počakati. V interesu mestne občine je bila ta zadeva odložena, to pa zato, ker še vedno ni rešeno vprašanje zamenjave mestnih vojašnic. Kljub temu pa bo mestna občina skušala doseči za realizacijo vsaj dela tega programa še letos vsaj delno likvidacijo potrebnih kreditov iz kaldrminskega fonda.

Kakor že rečeno, je mestna občina prejela definitivno odobritev svojega letošnjega proračuna. Bila pa je pozvana od finančnega ministrstva, da predloži glede pobiranja različnih občinskih taks zadevne sklepe občinskega sveta izpred nekaj let in pa odgovarjajoče potrdilne odloke finančnega ministrstva. Ta predložitev pa je zgolj formalnega, nebitvenega značaja.

tep. Matjašiču pa žilica ni dala miru. Odšel je za c. rajajočim Legatom in s potjo pobral neko lopato, s katero je hotel udariti Legata, kar pa sta preprečila neka Ivan in Jože, ki sta mu iztrgala lopato iz rok. Kaj kmalu so se fantje zopet spoprijaznili in so se vsi štirje vrnili v vinotoč, da bi tam na račun prijateljstva izpil še liter vina. Ko pa so prišli do vrat, je Matjašič ponovno hotel z nekim kolom udariti obdolženca, ki pa se mu je pošteno postavil po robu, mu iztrgal kol iz rok ter ga vrgel na tla. Na tleh ležečega je nato zabodel z nožem in mu prerezal veliko žilo dovodnico. Matjašič je začel hudo krvaveti, in ker ni bilo nikogar, ki bi mu vedel pomagati, je Matjašič izkrmavel in umrl.

Ko so se drugo jutro po krvavem dogodku oglasili pri Legatu orožniki, jim je priznal, da je zabodel svojega tovariša Matjašiča, zagovarjal pa se je, da je to storil v silobranu, ker ga je hotel udariti s kolom po glavi. Zatrjeval je, da ni imel namena ubiti tovariša in, da je po rožu segel le radi tega, ker ni imel pri roki nobenega drugega predmeta sposobnega za obrambo.

Senat je obsodil Pavla Legata zaradi prekoračenega silobranu na 6 mesecev strogega zaporu.

Zadnja pot brivskega mojstra Čeha. Pred dnevi je nenadoma preminil v starosti 44 let znani mariborski brivski mojster g. Leon Čeh, ki so ga včeraj popoldne ob lepi udeležbi občinstva pokopali na magdalenskem pokopališču. Ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika brivski mojster g. Ulčar, v imenu mariborskih brivskih mojstrov, katerim je bil vedno najboljši tovariš. Ganljivo je bilo zadnje slovo zapuščenih otrok in žene, ki je radi žalosti omedlela ob odprtem grobu svojega nepozabnega moža.

Iz učiteljske službe. Za upravitelja osnovne šole v Murski Soboti je bil ponovno imenovan Franjo Gabrijelečič, ki je bil pred meseci upokojen.

Državni tehnični izpit elektrotehnične stroke sta napravila pri ministrstvu za zgradbe v Beogradu inž. Miroslav Sax, nameščen pri mestnem elektriškem podjetju v Mariboru, in inž. Šolar iz Maribora. Čestitamo!

Poroke. V zadnjem času so stopili v Mariboru pred oltar: Dr. Lon marquis pl. Cozani, odvetnik in Emilija Mužikova, zasebnica; Boštjan Vaupotič, zastopnik Vzajemne zavarovalnice in Josipina Drevenškova, posestnikova hči; Kurt Podlesnik, zasebni uradnik in Marija Valentincikova, zdravnikova hčerka ter Matija Trebižan, trgovski sluga in Josipina Krojsova, tkalka. Bilo srečno!

Letošnji apostoli lavantinske škofije. Na včerajšnji veliki četrtak je mariborski pomožni škof po vsakoletnem običaju opravil obred umivanja nog dvanaestim najstarejšim vernikom svoje škofije. Letošnji apostoli lavantinske škofije so bili: Jakob Mahajnc, star 88 let; Jakob Škofič, 83 let; Janez Karmel 81 let; Jurij Gorjup, 80 let; France Gselman 76 let; Štefan Fajgel, 72 let; Janez Drevenšek, 72 let; Antor: Kocbek, 73 let; Karl Likavec, 76 let; Peter Sreber, 73 let; Alojzij Dojčec 69 let in Jurij Klabus, 68 let. Skupna starost vseh starčkov znaša 911 let.

Slovenski Pasjon. Drevi ob 18.30 uri bo pel v tukajšnji stolnici slovenski Pasjon zbor mariborskih bogoslovcev.

Starokatoliška slovenska služba božja bo na Velikonočni ponedeljek, dne 17. t. m. ob 9. uri v mali dvorani (II. nadst.) Narodnega doma. Vsakdo je vabljen!

Mariborski teden bo letos v času od 5. do 15. avgusta in bo obsegal zelo pester spored.

Stavbišče za novo Magdalensko šolo. Mestna občina je postala lastnica prostora med Frankopanovo in Magdalensko ulico, ki ga je izbrala vsa javnost kot najprimernejšega za novo šolo v petem okraju. Z ozirom na slabe današnje denarne razmere pa je realizacija tega velikega načrta zaenkrat preložena na boljše čase.

Pogajanja za vodo. Predvčerajšnjim so se sestali v mestni posvetovalnici zastopniki mariborske in krčevinske občine, da bi našli končno rešitev vprašanja vode v Krčevini. Kakor izgleda, je upravičeno upanje, da se bo zadeva, ki se vleče že toliko časa, sporazumno uredila in rešila.

Povečanje mestnih vodovodnih naprav. Še pred nastopom letošnjega poletja bo mestna občina povečala in zboljšala vodovodne naprave, da se izogne pomankanju vode, radi katerega je trpelo lani vse mesto in bližnja okolica. Ker je pričakovati, da bo letošnje poletje zelo suho, bo mestna občina napela vse moči, da dobí potrebno posojilo v znesku pol milijona, ki ga bo porabila za povečanje vodovodnih naprav. Od tega zneska bo porabila 300.000 Din za stalni vodnjak na škofijskem posestvu v Betnavi, kjer bo montirala potrebne črpalke, ki bodo zvezane z mestnim vodovodom, ostamek pa za montiranje velikih črpalk, ki bodo črpale vodo iz Drave za skropljenje mestnih ulic in cest.

Hitlerjevske rjave srajce v Mariboru. Iz Ptujja so nam poročali včeraj, da so bili tam aretirani razgrajaci, ki so si dali duška s klici »Heil Hitler!«. V Mariboru smo pa opazili, da niso nekateri že rjave srajce istega kroja, kakor jih imajo hitlerjevci v Nemčiji in Avstriji. Opazili smo na ulici celo nekega junaka, ki je bil odet čisto v hitlerjevski kroj, seveda brez pasov in emblemov. Zaenkrat to samo ugotavljamo!

Iz zveze mladih intelektualcev. Pisarna Zveze mladih intelektualcev, kakor tudi Borza za inteligenčne poklice bo zaprta do nedelje 23. t. m. Vse interesente prosimo, naj se obračajo pisмено na organizacijo. Pošto sprejema tudi hišnik Delavske zbornice v IV. nadstropju.

Izlet na Poljsko. Jugoslovansko-poljska liga priredi v času od 2. do 15. maja izlet na Poljsko. Ob tej priliki bodo izletniki obiskali velesajem v Poznaju, obiskali pa bodo tudi Varšavo, Krakovo, na povratku pa Dunaj in Budimpešto. Prijave za 4000 Din sprejema uredništvo »Večernika«.

Narodno gledališče

REPERTOAR:

Do nedelje 16. aprila: Zaprt.

Nedelja, 16. aprila ob 15. uri: »Orfej v podzemlju«. Znižane cene. Zadnjič. — Ob 20. uri: »Grafica Marica«. Gostovanje ge. Marice Lubejeve iz Zagreba ter gđc. Ksenije Maje in g. Bojana Pečka iz Ljubljane. Zadnjič.

Ponedeljek, 17. aprila ob 15. uri: »Se li razumemo?« Znižane cene. — Ob 20. uri: »Pri belem konjičku«. Znižane cene. Zadnjič.

Na velikonočno nedeljo ponove kot popoldansko predstavo zabavno in melodijozno Offenbachovo opereto »Orfej v podzemlju«. To bo poslednja uprizoritev te operete. — Pri večerni predstavi Kalmanove »Grofice Marice« nastopijo v glavnih ulogah trije gostje. Grofico Marico igra priljubljena pevka ga. Marica Lubejeva, konteso Lizo igra gđc. Ksenija Maja, nadarjena članica ljubljanskega gledališča, barona Kolomana Zsupana pa g. Bojan Peček, ki je ljubljeneec ljubljanske operetne publike ter obenem odličan dramski igralec. Opozarjamo na to predstavo, ki je poslednja uprizoritev »Grofice Marice«. — **Velikonočni ponedeljek.** Popoldanska predstava bo duhovita in zabavna komedija »Se li razumemo?« ki je ena najboljših letošnjih dramskih predstav ter je prav posebno dobro uspela. — Zvečer bodo ponovili poslednjič v sezoni velezabavno-revijsko opereto »Pri belem konjičku«, najprivlačnejšo letošnjo glasbeno uprizoritev. **Razen pri »Grofici Marici« veljajo pri vseh predstavah znižane cene.**

Pri hemoroidalni bolezni, zagaženju, natrganih črevih, abcesih, sečnem priitisku, odebelelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice, prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, često tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Čenjeno občinstvo opozarjamo na današnji oglas tvrdke J. Benko, Aleksandrova cesta 13, glede nakupa velikonočnih šunk.

Za velikonočna voščila kupujte Ciril-Metodove razglednice! Podpirajte Ciril-Metodovo družbo, ki zasluži in je potrebna vsestranske podpore!

Današnji ribji trg je bil precej dobro založen z morskimi ribami in z ribami iz domačih vod. Prodajali so sardelice po 16, orade po 28, brancine po 42, borbone in mole po 28, jegulje po 32, sipe po 33, morske rake po 28, morske lotose po 22, danske filete po 28 in žive krape po 10 Din kilogram.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 9.2 stopinj nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 9 stopinj nad ničlo; barometer je kazal pri 13.1 stopinjah 744, reduciran na ničlo pa 742.4; relativna vlaga 88; vreme je oblačno in tiho; od včeraj da danes je padlo 1 mm padavine. Vremenska napoved pravi, da bodo noči hladne, nekaj časa bo še oblačno, potem pa se bo vreme spremenilo.

Grajski kino. Za velikonočne praznike veliko veselo iznenaduje: »Carjev valček«, krasen zabaven film prominentnih filmskih starov: Martha Eggert, Willy Eichberger, Paul Hörbiger, Hansi Niese, Szöke Szakall. Glasba za to veselo sijajno opereto je od Johanna Straussa. Ta najnovejši film je izredno dobro uspel in se lahko vsakomur prav posebno priporoča. Pripravlja se druga velika opereta »V žaru puste«, krasen film v žanru »nadzarske rapsodije«.

Kino Union. Od sobote dalje prvovrstni vefilm »Grafica Monte Christo« z Brigito Helmovo, Rudolfom Forsterjem, Oskarjem Simo in Lucijo Engleschevo. Velezanimiva, napeta in zabavna vsebina, divni posnetki Semmeringa, krasna oprema in godba. V tem filmu Brigita Helm naravnost brilira s svojo igro, polno šarma in elegancije. Film je imel povsod ogromen uspeh, ki ga po svoji kvaliteti zasluži. — Pozor, pride največji umotvor 20. stoletja, čudež filmske tehnike! »F. P. 1. se ne javlja«.

Mlad ubijalec pred sodniki

Kazenska razprava proti Pavlu Legatu, ki je v nekem framskem vinotoču zaklal tovariša.

Koliko žalostnih primerov fantovske podivjanosti in posirovelosti je že obravnavalo mariborsko okrožno sodišče in koliko strogih kazni je že izreklo? Toda vse to naših podeželskih fantov ne iztrezni. Ne mine skoro dan, da ne bi beležili krvavega dogodka, ki se navadno konča s smrtnim izidom. Tako je tudi danes dopoldne obravnaval mariborski mali kazenski senat krvavo zgodbo, ki se je odigrala letos v marcu v nekem framskem vinotoču, kjer je 28-letni viničar Pavel Legat z nožem zaklal svojega tovariša Antona Matjašiča, ki je na mestu izdihnil.

Kakor navaja obtožnica, je kritičnega dne popivalo v vinotoču posestnika Černeja v Framu več fartov, med katerimi sta bila tudi današnji obtoženec Pavel Legat in pokojni Anton Matjašič. Legat in Matjašič se nista sovražila in je le alkohol kriv, da je postal Legat ubijalec in, da je Matjašič legel tako rano v grob. Ko so sedeli v vinotoču pri vinu, se je obdolženec sprl najprej z nekim Bregarjem. Ker pa Bregar ni ostal Legatu ničesar dolžar, je nastal med njima hud prepir, v katerega so posegli tudi drugi fantje. Neki Štefan se je celo dejansko lotil Legata in ga je vrgel na tla. Ko se je Legat pobiral, se mu je približal pokojni Matjašič in se pričel z njim prepirati. Ker je bil že nekoliko vinjen, si je poiskal ko' in šel z njim proti Legatu. To je spravilo pokoncu vse fante, ki so obkolili Matjašiča in mu kol odvzeli. Lastnik vinotoča pa je spodil obdolženca iz vinotoča, ker se je bal, da ne bi nastal pre-

Knjiga velja s poštnino Din 33 ter
naroča pri Tiskovni zadrugi M. Ljubljana

Rudyard Kipling:

Milijonar in njegov sin

(iz angleščine prevedel Josip Poljanec)

»Auuu-uuuu-uuuu!« se je glasila sirena. »Bingeli-tingeli-tink-tink!« je drobil zvonec. »Graaa-aa!« je donel rog, dočim je bilo morje in nebo spenjeno v belkasto meglo. Tedajci je Harvey začutil, da je bil v bližini nekega gibajočega se telesa in je gledal navzgor po mokrem robu kleči podobnega ladijskega rilca, ki je takorekoč poskakoval tik nad ribiško ladjo. Pred njim se je zvijalo živahno majhno peresce vode in ko se je dvignil, se je prikazala dolga lestvica rimskih števil — XV, XVI, XVII, XVIII in tako dalje — ob bleščeči strani. Gibal se je naprej in nizdol, da je voda sikala; lestvica je izginila; puh pare je butnil Harveyu v brezposločni dvignjene roke; in curek vroče vode je hobljal ob ograji male ribiške ladje, ki se je opotekal in stresal v drvenju po ladijskem vijaku razruvane vode, ko je zadnji del velikega parnika izginil v megli. Malo je manjkalo, da Harvey ni omedlel, alj mu ni postalo slabo ali oboje skupaj, ko je slišal trekk, kakor če vržejo kovček po obcestnem hodniku, in je nek oddaljen glas zavpil: »Okrenite! Potopili ste nas!«

»Ali nas?« je zasopel.
»Ne! Ladjo tam naprej. Zvoni! Gremo pogledat!« je dejal Dan in spuščal čoln v vodo.

V pol minute so bili razen Harveyja, Pena in kuharja vsi v čolnih in odvešali. Kmalu za tem je mimo rilca priplaval sprednja jambora nekega skunerja, prelomljena na dvoje. Potem je priplaval prazen zelen čoln, ki je butal ob stranice ladje »Tukaj smo«, kakor da bi želel, da bi ga vzeli na ladjo. Za njim je prišlo nekaj z glavo navzdol obrnjenega v modrem jopiču, ampak — človek ni bil cel. Pen je prebledel in sapa mu je zastala. Harvey je obupno razbijal zvonec, ker se je bal, da se ne bi vsak hip potopil, in je slučajno poskočil ob Danovem klicu, ko so se mornarji vrnili.

»Jennie Cushman!« je, je dejal Dan razburjeno, »na gladko presekana na dvoje — in povožena po vrhu! Niti četrtilje od tod. Tatej je našel starega. Sicer pa nismo dobili nikogar drugega, dasi je bil tudi njegov sin na ladji. Oj, Harvey, Harvey, ne morem prenašati tega! Videl sem —.« Povesil je glavo na roke in ihtel, ostali pa so vlekli nekega sivolaslega moža na krov.

»Zakaj ste me izvlekli iz vode?« je ječal neznanec. »Disko, zakaj ste me izvlekli?«

Disko mu je položil težko roko na ramo; oči divjega možaka so bile divje in ustnice so mu utripale, ko je strmel v

močee mornarje. Tedaj pa je vstal Pen Pratt, ki mu je bilo tudi ime Haskins ali Rich, kadar je stric Salters pozabil; in njegov obraz je bil ves izpremenjen; ni bil obraz bedaka, ampak obličje starega, modrega možaka, in je izpregovoril s krepkim glasom: »Gospod je dal, Gospod je vzel, češčeno bodi ime Gospodovo! Bil sem — sem glasnik evangelija. Prepusite ga meni.«

»Oj, to si, res?« se je oglašil stariček. »Potem mi izmoli sina nazaj! Moli, da dobim devet tisočakov vredno ladjo in tisoč kvintalov rib. Da bi me bili pustili pri miru, bi moja vdova šla in bi delala, da bi se preživela, a ne bi izvedela — ne bi izvedela tega. Sedaj pa ji bom moral vse povedati!«

»Ni besede za to,« je dejal Disko. »Boli je, da malo ležeš, Jason Olley.«

Kadar človek izgubi edinega sina, delo svojega poletja in sredstvo svojega zaslužka v kratkih tridesetih sekundah, je težko dajati tolažbo.

»Sami Gloucesterčani so bili, jeli da?« je dejal Tom Platt in se igral z vrvjo čolna.

»To je brez pomena,« je dejal Jason in si izvijal vlago iz brade. »Jeseni bom prevažal s čolnom letovišnike okoli East Gloucesterja. Ves potrt se je opotekal do ograje in pel:«

»Srečne ptice, ki pojo in letajo
Ob altarijih tvojih, Ti, Najvišji!«

»Pojdi z menoj! Pojdi v ladjo!« je velel Pen, kakor da bi bil imel pravico da-

jati povelja. Njune oči so se srečale in se borile nekoliko trenutkov.

»Sicer ne vem, kdo si, vendar grem,« je odgovoril Jason poslušno. »Morebiti dobim nazaj nekoliko — nekoliko — od devet tisoč dolarjev.« Pen ga je peljal v kabino in zaprl vrata za seboj.

»To ni Pen!« je vzkliknil stric Salters. »Jakob Boller je in spomnil se je na Johnstown! Še nikdar nisem videl takih oči v glavi živega človeka! Kaj je treba sedaj ukreniti? Kaj naj jaz storim?«

Nekaj časa so slišali glasove Pena in Jasona, ki sta govorila oba hkratu. Nato je govoril Pen sam in Salters je snel klobuk z glave, kajti Pen je molil. Zdajci je mali možak prišel po stopnicah navzgor; ogromne kaplje znoja so bile na njegovem obrazu in ozrl se je po mornarjih. Dan je še vedno ihtel pri krmilnem kolesu.

»Ne pozna nas,« je stokal Salters. »Vse bom moral zopet iznova pričeti, šahirati in vse — in kaj poreče meni?«

Tedaj je izpregovoril Pen, in govoril je, kakor bi bil govoril neznanec. »Molil sem,« je dejal. »Naše ljudstvo veruje v molitev. Molil sem za življenje sina tega moža. Moji so mi potonili tik pred očmi, ona, najstarejši in — ostali. Najljubši človek modrejši kot njegov stvarnik? Za njihovo življenje nisem molil nikoli, sedaj sem molil za sina tega moža in gotovo mu bo vrnjen.«

(Se bo nadaljevalo.)

poletni dobi s primerno tujsko-prometno propagando čim več tujcev v lepo Meziško dolino, v kraljestvo kralja Matjaža, sive Pece in pobratinje Ursule. — Neurejena gmajna pri gasilskem domu se je spremenila v park. Zasajenih je več lepoticnih dreves, uredil pa se bo cvetlični rondo, postavljene bodo tudi klopi. Začetek je storjen in v tem pravcu naprej!

VSE ŽIVLJENJE ISKAL LASTNO SMRT.

Znani mednarodni glumač Martin Brado, znan pod imenom Leinert in rojen Nemec, se je smrtno ponesrečil. Usodna ura ga je doletela v Manili na Filipinih, kjer se je Leinert produciral v letošnjem predpustu. Leinert je zlezel, kakor že sto in stokrat poprej, v cev velikega topa, iz katerega se je dal doslej še vedno brez vsake neizgode izstreliti kakor živa človeška granata. Pri zadnji produkciji pa se je zgodila nesreča. Velika množina smodnika je vrgla Leinerta visoko v

zrak in po produkciji je tožil Leinert, da ga neznosno boli hrbtnica. Bil je prepehjan v bolnišnico, kjer je čez dva dni umrl. Pri raztelesenju so zdravniki ugotovili, da je pri zadnji izstrelitvi zadobil nevarne notranje poškodbe. Brado je bil star šele 48 let in je bil doma iz Draždan.

OSEMLETNI MORILEC.

V bližini Strittmatta v Avstriji se je zgodil strašen zločin. Komaj 8letni šolar Erich Frommherz je odšel s svojo 7letno tovarišico Gertrudo Kaiserjevo nabirat cvetice v bližnjo okolico. Zvečer se je deček sam vrnil domov. Starši deklice so odšli v bližnji gozd, kjer so našli svojo hčerko ubito. Deček je priznal, da je umoril svojo malo prijateljico, noče pa navesti motiva za nenavaden umor.

DOBER TEK JE MORAL IMETI.

V mesecu avgustu preteklega leta je ležal v praški infekcijski bolnišnici 3 tedne za tifusom oboleli 32letni delavec Skubal. Ko je bil po ozdravljenju odpul-

ščen, je takoj sklenil, da mora na vsak način zopet oboleti in se vrniti v bolnišnico. Da bi dosegel ta svoj namen, je Skubal pričel jesti od časa do časa različnejše kovinske in steklene predmete. Vrniti se je seveda moral v bolnišnico, kjer je bil rentgeniziran. Zdravniki so na svoje veliko presenečenje ugotovili v delavčevem želodcu nič manj kakor 172 raznih predmetov, med njimi večje število železnih vijakov, žebeljev, opeke, stekla itd. Ker se mu je tako dokazalo, da si je namenoma napolnil želodec z neprebavljivim materialom, ne bo imel nesramnih delavcev niti pravice na bolniško podporo.

ČEŠKI FAŠISTI PRED SODIŠČEM.

Javnosti je gotovo še v živem spominu nočni napad čeških fašistov na židniško vojašnico v letošnjem januarju. Oboje roženi »prevrat« je bil brez uspeha in je bil v nekaj urah likvidiran. Preiskovalne oblasti so imele precej dela, da so zbrale ves material in omogočile sestavo obtožnice. Glavna organizatorja »puča« sta

bila bivši poročnik Kobzinek in zobotehnik Gajdl, ki sta pobegnila v Jugoslavijo, odkoder pa sta bila izgnana in pri povratku na Češkoslovaško aretirana. Proces proti 58 obtoženim češkim fašistom se bo pričel aprila. Zaenkrat še ni določeno, v kateri dvorani bo prav za prav sodna razprava, ker so z ozirom na veliko število obtožencev vse sodne dvorane premajhne. V poštev prihajata edino bivša sejna dvorana deželnega zbora v Brnu in pa sedanja dvorana deželnega predstavnštva. Za proces je v vseh krogih veliko zanimanje.

OGROMNE ŽRTVE HRIPE V ANGLIJI.

»British Medical Journal« poroča iz Londona, da je zahtevala epidemija influence v pretekli zimi na Angleškem nad 20.000 smrtnih žrtev. Omenjeni medicinski časopis navaja dalje, da epidemija hripe v letih 1928. in 1929. nista zavzeli niti približno tako širokega obsega, kakor v pretekli zimi. Letošnji epidemiji je bila podobna po številu žrtev le še epidemija v letih 1922. in 1927.

Mali oglasi

Razno

V. VINOTOČ
vam ni treba iti, ker dobite pri meni la. lutomersko vino od 5 litrov naprej po 6 Din liter. Adalbert Gusel, Maribor, Aleksandrova cesta 39, Koroška cesta 18. 1293

PRISTNO VINO
3, 4. in 5 Din liter. od 10 litrov naprej. Zrinskega trg 6. 1274

PRAZNO SOBICO
tako oddam. Tržaška cesta št. 3. 1274

VINOTOČ SCHMIDINGER
Krčevina 11, nad Racerdvorom, zopet odprt. 1312

PREVODE DOKUMENTOV
iz nemškega in italijanskega v slovenski jezik in obratno, izvršuje in overovlja zaprišeni sodni tolmač F. Bratoš, Maribor, Meljska cesta št. 40. 1230

PERILO ZA GOSPODE

Kratke nogavice Sportne nogavice
KRAVATE

v vseh cenah pri

»ELITE« specialna modna trgovina za gospode
Gospodna ulica št. 34 (v Wögejevih hišah)

TRAJNE KODRE

za Din 100.— izdelujem z novo došlim preparatom. Sive, kakor tudi blondirane lase. Marica Požar, gledališka frizerka, Vetrinjska ul. 11. 1313

JOS. TICHY IN DRUG.
Konges, elektrotehnično podjetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27—56, proizvaja elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestenecv, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčni ceni. 519

VINOTOČ
»pod vejo« odprt. Sugman, Težno 22. 1186

Prodaj

POSTELJO
novo, prodajam takoj ceneno. Naslov pove uprava lista. 3000

Za klobuke

portice iz slame,
igle za okras, cvetlice za klobuke,
rips in modne trake, pajčolane, pribor za modistinje nudi

C. BUDEFELDT
Gospodskaul. 4-6

Vinotoč
Berl - Pekre!

Pri slabem vremenu pokriti prostori!

Kupujte svoje potreščine pri naših inserentih!

Vinotoč Sturm
otvorjen

V slučaju slabega vremena lepi primerni prostori. 1301

Spomnite se CMD

Klobuke

kupite najboljše in najcenejše v
klobučarni AUER, Maribor
Vetrinjska ulica 14

Velika izbira vseh vrst moških in deških klobukov, lastnega izdelka. Posebni oddelki za damske klobuke najnovejše mode. Popravila točno in solidno. Cene brezkonkurenčne! 1235

Najboljše velikonočne šunke

v vseh velikostih od 2 kg do 6 kg po Din 22*
*za kilogram dobite pri tvrdki

Benko, Maribor
Aleksandrova cesta 19

Moško perilo dobro in ceneno Tekstilana Büdefeldt

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavniki izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru, Tiska Mariborska tiskarna d.d., predstavniki STANKO DETELA v Mariboru